

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM „ŠKOLA PRO ŽIVOT“

Pro základní vzdělávání zpracován dle RVP pro obor vzdělávání základní škola
speciální č. j. 0109/2021/ZSBMB
Díl II.

Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným
postižením více vadami

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY	3
2	ORGANIZAČNÍ SCHEMA ŠKOLY	4
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
3.1	Úplnost a velikost školy	5
3.2	Pedagogický sbor	5
3.3	Spolupráce s rodiči, zákonnými zástupci a jinými subjekty	5
4	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	7
4.1	Výchovné a vzdělávací strategie	8
5	UČEBNÍ PLÁN	11
5.1	Poznámky k učebnímu plánu	12
6	UČEBNÍ OSNOVY	13
6.1	ČLOVĚK A KOMUNIKACE	14
6.1.1	ROZUMOVÁ VÝCHOVA	15
6.1.2	ŘEČOVÁ VÝCHOVA	20
6.2	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	25
6.2.1	SMYSLOVÁ VÝCHOVA.....	26
6.3	UMĚNÍ A KULTURA.....	33
6.3.1	HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	34
6.3.2	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	39
6.4	ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	43
6.4.1	POHYBOVÁ VÝCHOVA	44
6.4.2	ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	49
6.5	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	53
6.5.1	PRACOVNÍ VÝCHOVA	54
7	EVALUACE ŠKOLY A JEJÍ EVALUAČNÍ ČINNOST	62
8	PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	65

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracován dle RVP pro obor vzdělávání základní školy speciální „Škola pro život“ č. j. 0109/2021/ZSBMB díl II.

Název školy: **Základní škola Benátky nad Jizerou, příspěvková organizace**

Adresa školy: **Náměstí 17. listopadu 493/4, Benátky nad Jizerou II,
294 71 Benátky nad Jizerou**

Ředitel: **Mgr. Jitka Krabsová**
Zástupce ředitele: **Bc. Libuše Drábová**
Koordinátor ŠVP: **Mgr. Jitka Krabsová a kolektiv**

Kontakty: **tel. 326 362 515**
zvs.bnj@seznam.cz

IČO: **70836261**
Redizo: **600021858**
IZO: **102338094**
Zřizovatel: **Středočeský kraj
Zborovská 11
Praha 5, 150 21
tel.250 280 293
fax. 257 280 588
e-mail: odborskolstvi@kr-s.cz
<http://www.kr-stredocesky.cz/>**

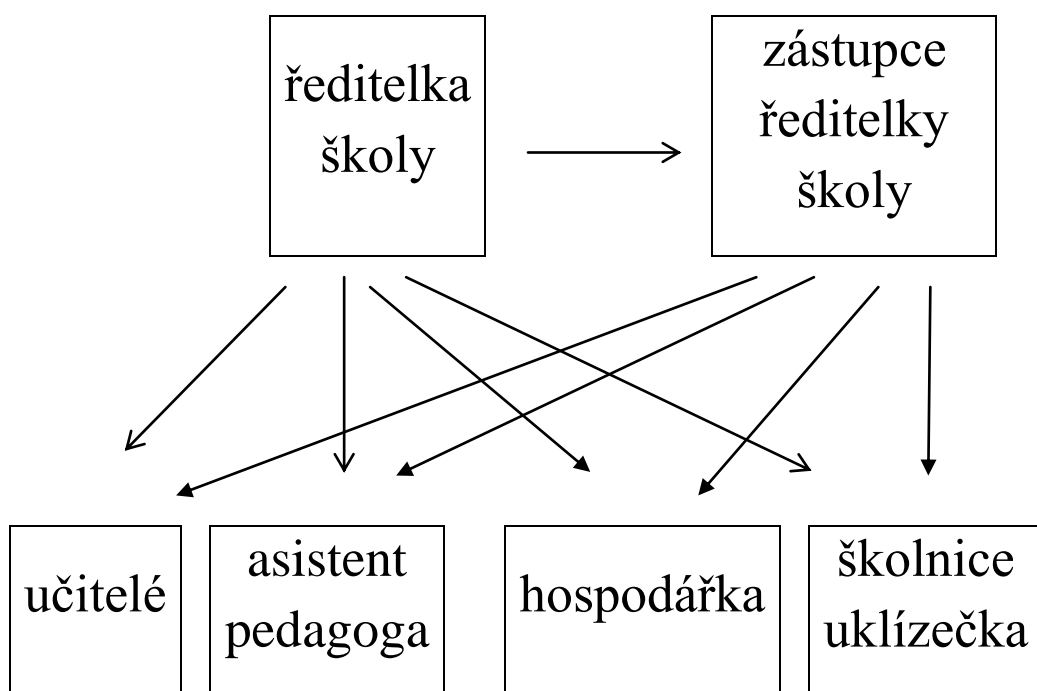
Platnost dokumentu: od 1. 9. 2021

PROJEDNÁNO, SCHVÁLENO PEDAGOGICKOU RADOU DNE: 22. 3. 2021
SCHVÁLENO ŠKOLSKOU RADOU DNE: 24. 3. 2021

Podpis ředitele, kulaté razítko školy

Mgr. Jitka Krabsová
ředitelka školy

2 ORGANIZAČNÍ SCHÉMA ŠKOLY

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Príspevková organizace sdružuje:

Základní škola praktická – hlavní účel a předmět činnosti školy je vymezen § 44 zákona č. 561/2004 Sb., a prováděcími předpisy.

Nejvyšší povolený počet žáků v oboru: 14

Základní škola speciální – hlavní účel a předmět činnosti je vymezen §44 a §48 zákona č. 561/2004Sb., a prováděcími předpisy.

č.j. MŠMT – 14104/2014-3

Rozhodnutí: 79-01-B/01 Základní škola speciální

Nejvyšší povolený počet žáků v oboru: 18

3.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola je malotřídní – 4 třídy

Výuka probíhá:

- I. třída - ZŠ zřízená podle § 16, odst. 9
- II. – IV. třída - ZŠS

Žáci základní školy speciální mají možnost využívat cvičnou kuchyň, tělocvičnu, školní zahradu. Výuka probíhá v kmenové třídě s relaxačním koutkem.

3.2 Pedagogický sbor

5 pedagogů

4 asistentky pedagoga

3.3 Spolupráce s rodiči, zákonnými zástupci a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči

Zákonní zástupci, klíčoví pracovníci a poručníci jsou s průběhem vzdělávání a s výsledky žáků pravidelně seznamováni formou osobních konzultací, na třídních schůzkách, mají možnost nahlédnout do výchovně vzdělávacího procesu. Při řešení problému dochází okamžitě k osobnímu jednání.

Školská rada

Členové ŠR: Mgr. Radek Dostál, za zřizovatele školy

Šárka Večeřová, DiS., za zákonné zástupce žáků

Bc. Libuše Drábová, za zaměstnance školy, předseda ŠR, zapisovatelka

Instituce

- Domov pod lípou, poskytovatel sociálních služeb
Lipník 110, 294 43 Čachovice
Klienti Domova pod lípou se stali našimi žáky
- MěÚ Benátky nad Jizerou
- SPC Mladá Boleslav, Na Celně 2, 293 01 Mladá Boleslav
- PPP Mladá Boleslav, Václavkova 1040, 293 01 Mladá Boleslav
- ZŠ města Benátky nad Jizerou – ZŠ Pražská, ZŠ Husovo náměstí
- MŠ města Benátky nad Jizerou
- ZŠ Mladá Boleslav, Na Celně 2
- ZŠ Mladá Boleslav, Václavkova ul.
- ZŠ Mnichovo Hradiště, Švermova ul.
- ZŠ Otevřeno
- Policie ČR
- OSPOD
- Lékaři pro děti a dorost – Benátky nad Jizerou
- Nadační fond canisterapie
- Tam, kde zvířata pomáhají, z. s.
- Sokol Benátky nad Jizerou a další

4 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Zaměření školy

Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami je vedeno snahou o to, vybavit žáky souborem elementárních klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná. Žáci jsou vzděláváni formou individualizovaného vyučování, režim dne je rozdělen na pravidelné střídání výuky, odpočinku a hry, které odpovídá možnostem zatížení. Vlastním obsahem vzdělávání u žáků s nejtěžšími formami postižení je zejména sebeobsluha, hygiena a stravování.

Výchovně vzdělávací činnost je zaměřena na vytváření návyků potřebných k uplatnění v praktickém životě a na rozvíjení psychických i tělesných schopností žáků založeném na důsledném respektování jejich individuálních zvláštností. Jedná se především o rozvoj hybnosti a komunikačních dovedností, které jim umožní navazovat kontakt s okolím tak, aby dosáhli co nejvyšší možné míry samostatnosti a pohyblivosti. Dalším důležitým úkolem je kultivace osobnosti žáků, rozvíjení jejich estetického cítění, vyhledávání a rozvíjení jejich zájmů, zejména hudebnosti, výtvarných schopností a jednoduchých pracovních dovedností.

Cíle vzdělávání

- **vést žáky k osvojení základních hygienických návyků a činností týkajících se sebeobsluhy**
- **rozdělat pohyblivost žáků a snažit se o dosažení co nejvyšší možné míry jejich samostatnosti a orientace ve vztazích k okolí**
- **vést žáky k rozvíjení komunikačních dovedností s využíváním systémů alternativní a augmentativní komunikace**
- **rozdělat u žáků schopnost spolupracovat s blízkými osobami a vykonávat jednoduché úkony**
- **vést žáky k vytváření pozitivních vztahů ke spolužákům a k začlenění do kolektivu**
- **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné osobnosti**
- **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city**
- **rozdělat žákovu pozornost, vnímavost a poznání**

4.1 Výchovné a vzdělávací strategie

Vzhledem k závažnému postižení kognitivních funkcí je kladen důraz zejména na kompetence komunikativní, pracovní, sociální a personální.

Vzdělávací obsah, metody a formy práce, aktivity učitelů, žáků i ostatních pracovníků musí směřovat k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

Základních klíčových kompetencí žáci dosáhnou pouze za přispění a dopomoci druhé osoby.

U žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami je kladen důraz především na kompetence komunikativní, sociální, personální a pracovní.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Na konci základního vzdělání by žák měl:

- reagovat na své jméno
- poznat známé osoby a dorozumívat se s nimi alternativními a augmentativními způsoby komunikace
- reagovat na jednoduché pokyny
- vyjadřovat souhlas či nesouhlas
- vyjádřit své pocity a potřeby verbálními nebo nonverbálními formami komunikace
- diferencovat známé zvuky

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované k rozvoji kompetence komunikativní:

- vyhledáváme nejvhodnější komunikační kanál pro každého žáka
- využíváme vhodné prostředky ICT
- rozvíjíme všechny možnosti verbální i nonverbální komunikace
- podporujeme zájem o komunikaci vycházející z reálných potřeb žáků, z jejich psychického a fyzického stavu

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Na konci vzdělání by žák měl:

- zvládat nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny
- poznat a používat předměty denní potřeby
- rozlišovat předměty různé velikosti a tvarů
- uchopovat a manipulovat s předměty
- využívat jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály
- spolupracovat při jednoduchých činnostech

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované k rozvoji kompetence pracovní:

- klademe důraz na vzájemnou pomoc či schopnost si o ni alternativním způsobem říci
- poskytujeme všem žákům zážitky z úspěchu
- hledáme nové postupy a řešení veškerých činností
- podporujeme přirozenou schopnost žáků být aktivní a činní, poznávat okolí

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Na konci vzdělání by žák měl:

- uvědomovat si své tělo
- znát členy rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí
- rozlišovat osoby různého pohlaví (chlapec/dívka)
- dorozumívat se podle svých možností

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované k rozvoji kompetence sociální a personální:

- probouzíme zájem žáka, usměrňujeme jeho aktivitu
- speciálními metodami podporujeme smyslové vnímání
- využíváme všech vhodných nonverbálních a alternativních způsobů komunikace

KOMPETENCE K UČENÍ

Na konci základního vzdělání by žák měl:

- rozumět jednoduchým znakům a symbolům
- napodobovat různé předvedené pohyby a činnosti
- používat některé kompenzační pomůcky

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované k rozvoji kompetence k učení:

- při komunikaci využíváme verbální i nonverbální způsoby sdělování (aplikace AAK)
- vytváříme takové situace, v nichž má žák radost z učení a zažívá úspěch
- metodicky postupujeme od senzomotorického vnímání k rozumovému chápání a citovému prožitku
- nabízíme podněty, které umožňují získat informace o sobě samém i okolním světě – bazální stimulace
- nabízíme a stálým opakováním učíme používat různé kompenzační pomůcky

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Na konci základního vzdělání by žák měl:

- řešit známé situace na základě nápodoby či opakování
- plnit jednoduché příkazy
- přizpůsobovat se změnám v časovém režimu dne
- překonávat pocity strachu

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované k rozvoji kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáka k vlastní aktivitě
- stálým opakováním fixujeme řešení základních situací
- používáme speciální kompenzační pomůcky
- využíváme strukturovaného režimu dne

5 UČEBNÍ PLÁN

Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
		I. stupeň						II. stupeň			
Člověk a komunikace	Rozumová výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Člověk a jeho svět	Smyslová výchova	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Člověk a zdraví	Pohybová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Zdravotní tělesná výchova	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
		21	21	21	21	21	21	21	21	21	21
Celkem hodin											210

5.1 Poznámky k učebnímu plánu

- **Celková povinná časová dotace je stanovena na 210 hodin.**
- **První stupeň: 1. - 6. ročník**
- **Druhý stupeň: 7. - 10. ročník**
- O konkrétní časové dotaci jednotlivých vyučovacích předmětů v jednotlivých ročnících rozhodne ředitelka školy ve spolupráci s třídním učitelem. Minimální počet hodin pro předmět je dodržen stanoveným rozmezím týdenní časové dotace povinných předmětů pro jednotlivé ročníky tak, aby se vyučovalo vzdělávacímu obsahu všech předmětů učebnímu plánu daného ročníku.
- Obsahové vymezení, organizační podmínky a jiná specifika jsou uvedeny na začátku učebních osnov jednotlivých předmětů.
- Týdenní časová dotace pro jednotlivé žáky může být upravena podle individuálních potřeb, zdravotního, fyzického a psychického stavu žáka.
- Výuka probíhá formou vyučovacích bloků, ve kterých je sdruženo více předmětů v poměru, který odpovídá časové dotaci předmětů pro jednotlivé ročníky.
- Režim dne obsahuje pravidelné střídání výuky a odpočinku. Některé činnosti probíhají ve skupině, jiné formou individuální výuky.
- Výchovně vzdělávací činnost probíhá ve třídě, i mimo třídu v prostorách školy, na vycházkách, při nákupech, divadelních představeních apod.
- Pro každého žáka s těžkým mentálním postižením je vypracován individuální vzdělávací plán. Všechna podpůrná opatření směřují k rozvíjení celé osobnosti.
- V IVP umožňujeme úpravu týdenní časové dotace. Záleží na schopnostech a možnostech žáků.

6 UČEBNÍ OSNOVY

Přehled vzdělávacích oblastí:

- **Člověk a komunikace** (Rozumová výchova, Řečová výchova)
- **Člověk a jeho svět** (Smyslová výchova)
- **Umění a kultura** (Hudební výchova, Výtvarná výchova)
- **Člověk a zdraví** (Pohybová výchova, Zdravotní tělesná výchova)
- **Člověk a svět práce** (Pracovní výchova)

Seznam použitých zkratk:

ŠVP - Školní vzdělávací program

AAK - Augmentativní a alternativní komunikace.

Jsou to všechny formy komunikace, které doplňují a podporují (augmentativní způsoby) nebo nahrazují (alternativní způsoby) mluvenou řeč přechodně nebo trvale. Jedná se například o fotografie, obrázkové symboly, komunikační tabulky, gesta, manuální znaky apod.

6.1 ČLOVĚK A KOMUNIKACE

– charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a komunikace má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Umožňuje žákům najít a rozvíjet vhodnou formu komunikace s okolím. Prostředkem vzdělávání není psané slovo a často ani mluvená řeč. Jsou využívány různé formy augmentativní a alternativní komunikace, které vedou k osvojení dovedností dorozumívání se s okolím a vytváření pocitu jistoty a bezpečí, který kontakt se sociálním okolím přináší.

**Obsah vzdělávací oblasti „Člověk a komunikace“ se realizuje ve vzdělávacích oborech:
ROZUMOVÁ VÝCHOVA**

ŘEČOVÁ VÝCHOVA

Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých okruhů vzájemně prolíná. V Rozumové výchově je snaha o dosažení a rozvíjení rozumových schopností žáků na optimální možné úrovni.

Vzdělávací obor Řečová výchova zahrnuje tematický okruh Rozvíjení komunikačních dovedností, který je nástrojem funkčního dorozumívání žáků. Vede žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností, komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Rozvíjení řečových dovedností ovlivňuje rozvoj poznávacích, citových i volních vlastností žáků.

Pro žáky, u nichž je verbální komunikace omezena nebo zcela nemožná a vzdělávání běžně užívanými metodami není možné, jsou určeny Augmentativní a alternativní komunikační systémy. Tyto systémy jim napomáhají překonávat komunikační bariéry, dorozumívát se a komunikovat se svým okolím, vyjadřovat svoje pocity, přání a reagovat na podněty.

Využití netradičních speciálních metod a technik umožňuje žákům přístup ke vzdělání a jeho zvládnutí v rámci individuálních možností.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- rozvíjení rozumových schopností na optimální možnou úroveň
- uplatňování základních hygienických a sebeobslužných dovedností a rozvíjení samostatnosti při každodenních činnostech
- rozvíjení řečových schopností, případně osvojení komunikačních dovedností za použití netradičních metod komunikace (např. sociální čtení, piktogramy, nonverbální komunikační metody)
- osvojení základů orientace
- rozvíjení poznávacích schopností
- osvojení základů psaní hůlkového písma

6.1.1 ROZUMOVÁ VÝCHOVA

- charakteristika vzdělávacího předmětu

Předmět čerpá ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Zaměřuje se na rozvíjení rozumových a poznávacích schopností, logického myšlení, pozornosti a paměti, vytváření početních představ a rozvíjení grafických dovedností, osvojení základů psaní hůlkového písma, osvojení základů čtení (nebo sociálního čtení), osvojení základů orientace v kvantitativních vztazích, dosažení úrovně sociálních, komunikačních a dalších dovedností, které žákům umožní určitou míru orientace v okolním prostředí, soběstačnosti a nezávislosti na péči dalších osob v nejzákladnějších každodenních činnostech. Rozumová výchova souvisí s předměty Rehabilitační tělesná výchova, Pracovní výchova, Smyslová výchova, Řečová výchova, Výtvarná výchova. Proto lze propojovat tematické celky těchto předmětů a kombinovat jejich výchovné a vzdělávací strategie.

Časová dotace 1. - 10. ročník 3 hodiny týdně v každém ročníku

Místo výuky: kmenové třídy, prostory školy, okolí školy

Obsah vzdělávacího oboru „Rozumová výchova“ je rozdělen na tematické okruhy:

- *Rozvíjení poznávacích schopností*
- *Rozvíjení logického myšlení a paměti*
- *Rozvíjení grafických schopností*

Cílové zaměření školy

- rozvíjení rozumových a poznávacích schopností na optimální možnou úroveň
- uplatňování základních hygienických a sebeobslužných dovedností
- rozvíjení samostatnosti při každodenních činnostech
- osvojení základů orientace

Rozvoj klíčových kompetencí při výuce rozumové výchovy

Kompetence k učení

Žák na základě svých možností:

- rozumí jednoduchým pojmům a pokynům
- pozná tiskací písmena, číslice
- pozná základní piktogramy, obrázky, symboly
- napodobuje předvedené činnosti
- umí používat učební pomůcky
- má zájem o získávání nových poznatků

Kompetence k řešení problémů

Žák na základě svých možností:

- umí si požádat o radu a při potížích přivolat pomoc
- využívá získaných zkušeností k řešení situací
- získává sebedůvěru
- snaží se překonávat strach
- orientuje se v čase

Kompetence komunikativní

Žák na základě svých možností:

- vhodně komunikuje verbální či neverbální formou komunikace
- reaguje na své jméno
- vyjadřuje své pocity a potřeby

Kompetence sociální a personální

Žák na základě svých možností:

- uvědomuje si svoji osobu
- zná členy své rodiny a blízké osoby
- navazuje kontakt
- dokáže spolupracovat

Kompetence pracovní

Žák na základě svých možností:

- nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny
- poznává a používá předměty denní potřeby
- manipuluje s předměty, rozlišuje jejich velikost a tvar
- dodržuje bezpečnostní zásady

Výchovné a vzdělávací strategie rozumové výchovy

- umožňujeme pohyb a změnu polohy
- rozvíjíme pozornost, vnímavost a poznání
- navozujeme jednoduché problémové situace a podporujeme žáka k jejich řešení
- učíme žáka používat naučená pravidla přiměřeně ke svým možnostem
- učíme žáka překonávat strach
- učíme žáka reagovat na různé stimuly
- učíme žáka reagovat na své jméno, rozlišovat zvuky běžného života a verbálně i neverbálně na ně reagovat
- vedeme žáka k osvojování základních hygienických návyků a činností týkající se sebeobsluhy
- vedeme žáka k podílení se na jednotlivých činnostech
- učíme žáka poznávat a používat předměty denní potřeby
- učíme žáka předměty rozlišovat podle kritérií, účelně manipulovat s předměty
- u žáků zajišťujeme atmosféru jistoty a bezpečí jako základ vytváření vztahů
- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat s blízkými osobami
- vedeme žáky k respektování osobního prostoru
- zprostředkováváme sociální zážitky, být nablízku, spolupracovat
- pomáháme žákovi orientovat se v prostředí
- používáme metody práce s ohledem na stupeň a druh postižení a na specifika jednotlivých žáků
- náročnost úkolů stupňujeme po malých krocích
- k rozvoji rozumových a poznávacích schopností žáků využíváme tradiční i netradiční pomůcky a metody
- žáky co nejvíce povzbuzujeme a chválíme, udržujeme přátelskou atmosféru, navazujeme pocit důvěry a bezpečí
- umožňujeme žákovi zažít úspěch a pocit spokojenosti
- naučené dovednosti často opakujeme, procvičujeme
- učíme žáky samostatně pracovat
- zařazujeme individuální, skupinovou, hromadnou, projektovou výuku
- používáme slovní metody, vysvětlování, výklad, popis, vyprávění, předčítání, rytmiizaci, dramatizaci
- používáme názorně-demonstrační metody-předvedení, nápodoba, pozorování
- používáme praktické metody, grafické činnosti, nácvik pohybových dovedností
- při aplikaci jednotlivých metod učení využíváme bohatý obrazový a jiný názorný materiál
- uplatňujeme metody práce, v nichž využíváme mezipředmětové vztahy
- zapojujeme žáka do akcí školy
- využíváme vhodné alternativní prostředí pro výuku

OBLAST ČLOVĚK A KOMUNIKACE	PŘEDMĚT ROZUMOVÁ VÝCHOVA	OBDOBÍ 1. -10. ROČNÍK
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<p>Žák by měl na základě svých možností</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmenovat části svého těla nebo na ně ukázat • reagovat na oslovení jménem, znát své jméno • znát členy své rodiny • poznat své spolužáky, učitele, podle schopností je oslovovat jménem • vnímat různé podněty a reagovat na ně • orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu; vnímat prostor • poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti • vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže • řadit obrázky podle zadaných kritérií • koncentrovat se na určitou činnost • rozlišovat velikost a tvary předmětů, dvojic obrázků • zvládnout složení dějových obrázků • opakovat slova a krátké říkanky • reprodukovat krátký text • uchopit a podržet podaný předmět 	<ul style="list-style-type: none"> • části těla, jejich pojmenovávání, ukazování na části těla • vlastní osoba - znát, používat vlastní jméno, reagovat na oslovení • rodina, členové rodiny • vztahy mezi lidmi • škola, třída, seznámení s budovou, orientace ve třídě, v budově, školní pomůcky • vztahy ve škole, spolužáci (rozlišení chlapec – dívka), učitelé, jména učitelů a spolužáků • prostorová orientace • základní časové vztahy (teď, potom, dnes, včera, zítra) • poznávání různých činností, předmětů a zvířat na obrázcích, na modelech, ve skutečnosti • třídění a řazení předmětů podle různých kritérií • sociální čtení – poznávání běžně používaných symbolů • dějové obrázky • poznávání dopravních symbolů • sociální počty – poznávání peněz • vytváření asociací, zobecňování, konkretizace • porovnávání a rozlišování předmětů podle různých znaků • vytváření představ • rozvíjení grafických 	<p>Zdravotní tělesná výchova (pohybové hry)</p> <p>Smyslová výchova (smyslová stimulace, pozívání)</p> <p>Řečová výchova (logopedická cvičení, melodizace říkanek)</p> <p>Pracovní výchova (nácvič sebeobsluhy)</p> <p>Výtvarná výchova (výtvarné znázornění svých pocitů)</p> <p>Hudební výchova (rytmické hry)</p> <p>Pohybová výchova (pohybové hry)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní • poznat základní geometrické tvary 	<p style="text-align: center;">schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení hrubé a jemné motoriky, cvičení dlaní, prstů, uchopování předmětů • uvolňovací cviky ruky, prstů, manipulační činnosti s předměty • čáry svislé, podélné, šikmé, vlnovky, smyčky, oblouky • reakce na jednoduché pokyny • pochopení pojmu já, ty, můj, tvůj, mně, tobě • chování u stolu, příprava stolování, prostírání • manipulační činnosti • časová orientace (roční období, části dne) • činnosti v určitou denní dobu • činnosti v jednotlivých ročních dobách • sebeobslužné, hygienické a stravovací návyky 	
---	--	--

6.1.2 ŘEČOVÁ VÝCHOVA

- charakteristika vzdělávacího předmětu

Předmět čerpá ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních schopností a dovedností, které jsou předpokladem komunikace s lidmi, úspěšné sociální adaptace a integrace, dalšího vzdělávání, i na individuální logopedickou péči. Vedeme žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností, komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení, k rozvoji poznávacích, citových i volních vlastností. Využíváme augmentativní a alternativní komunikační systémy, které vedou k osvojení dovedností, dorozumívání se s okolím a vytváření pocitu jistoty a bezpečí, který kontakt se sociálním okolím přináší.

Řečová výchova souvisí s předměty Rozumová výchova, Smyslová výchova, Pracovní výchova, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Pohybová výchova, Rehabilitační tělesná výchova. Proto lze propojovat tematické celky těchto předmětů a kombinovat jejich výchovné a vzdělávací strategie.

Řečová výchova se prolíná všemi předměty a aktivitami školy.

Časová dotace 1. - 10. ročník 2 hodiny týdně v každém ročníku

Místo výuky: kmenová třída, prostory školy, okolí školy

Cílové zaměření školy

- rozvíjení komunikačních schopností a dovedností na optimální možnou úroveň
- nalezení a rozvíjení vhodné formy komunikace s okolím
- rozvíjení řečových schopností, případně osvojení komunikačních dovedností za použití netradičních metod komunikace (např. sociální čtení, piktogramy, nonverbální komunikační metody)
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích

Rozvoj klíčových kompetencí při výuce řečové výchovy

Kompetence k učení

Žák na základě svých možností:

- rozumí jednoduchým pojmům a pokynům
- pozná základní piktogramy, obrázky, symboly
- napodobuje předvedené pohyby mluvidel
- umí používat učební pomůcky
- má zájem o získání nových poznatků a nové slovní zásoby
- uplatňuje získané komunikační dovednosti v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

Žák na základě svých možností:

- řeší známé komunikační situace na základně nápodoby či opakování
- umí si požádat o radu a při potížích přivolat pomoc
- využívá získaných zkušeností k řešení situací
- získává sebedůvěru

Kompetence komunikativní

Žák na základě svých možností:

- vhodně komunikuje verbální či neverbální formou komunikace
- rozumí obsahu sdělení a adekvátně na ně reaguje
- reaguje na své jméno a na jednoduché pokyny
- vyjadřuje souhlas či nesouhlas, své pocity, potřeby a nálady
- dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem
- poznává známé osoby a dorozumívá se s nimi
- dokáže vhodným způsobem vyjádřit svůj názor

Kompetence sociální a personální

Žák na základě svých možností:

- uvědomuje si svoji osobu
- zná členy své rodiny a blízké osoby
- navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím
- dokáže spolupracovat s druhými lidmi
- chová se zdrženlivě k neznámým osobám
- umí se přiměřeně chovat ve společnosti, respektuje druhé
- přiměřeně rozpozná rizikové a nevhodné chování

Kompetence pracovní

Žák na základě svých možností:

- zvládá základní hygienické návyky
- přijímá hodnocení své snahy
- dodržuje bezpečnostní zásady

Výchovné a vzdělávací strategie řečové výchovy

- podporujeme žáky k reakci na jednoduché pokyny podle jejich možností a schopností
- podněcujeme žáky k vyjádření svých potřeb a pocitů verbálními i neverbálními prostředky a prostředky AAK
- uplatňujeme individuální přístup k žákům
- vedeme žáky k tomu, aby vnímali problém a podle svých možností na něj verbálně či neverbálně upozornili
- učíme žáky chápat souvislosti a řešit problémy
- učíme žáky verbálním i neverbálním způsobem požádat o pomoc
- vedeme žáky k rozšíření aktivní i pasivní slovní zásoby, podněcujeme chuť se vyjadřovat
- učíme žáky naslouchat, vyjádřit se verbálně, neverbálně a pomocí pomůcek AAK
- podněcujeme žáky k vyjádření pozitivních i negativních citů
- přihlížíme k rozdílům a pracovnímu tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům pomáháme
- vedeme žák, aby využívali získané komunikační dovednosti k vytvoření sociálních vztahů
- učíme žáky, aby v případě ohrožení přivolali pomoc možnostmi AAK
- používáme metody práce s ohledem na stupeň a druh postižení a na specifika jednotlivých žáků
- náročnost úkolů stupňujeme po malých krocích, k rozvoji komunikačních schopností žáků využíváme tradiční i netradiční pomůcky a metody
- využíváme alternativní metody komunikace (znak do řeči, gesta, komunikační tabulky, Piktogramy, zástupné předměty)
- žáky co nejvíce povzbuzujeme a chválíme, udržujeme přátelskou atmosféru, navozujeme pocit důvěry a bezpečí
- umožňujeme žákovi zažít úspěch a pocit spokojenosti
- naučené dovednosti často opakujeme, procvičujeme
- zařazujeme individuální, skupinovou, hromadnou výuku
- používáme slovní metody-vysvětlování, výklad, popis, vyprávění, předčítání, rytmizace, dramatizace
- používáme názorně-demonstrační metody-předvedení, nápodoba
- při aplikaci jednotlivých metod učení využíváme bohatý obrazový a jiný názorný materiál
- uplatňujeme metody práce, v nichž využíváme mezipředmětové vztahy
- zapojujeme žáka do akcí školy
- využíváme vhodné alternativní prostředí pro výuku

OBLAST ČLOVĚK A KOMIKACE	PŘEDMĚT ŘEČOVÁ VÝCHOVA	OBDOBÍ 1. – 10. ROČNÍK
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<p>Žák by měl na základně svých možností</p> <ul style="list-style-type: none"> • reagovat na hlas a intonaci druhých osob • snažit se o správné dýchání • vyjádřit souhlas i nesouhlas • umět pozdravit a poděkovat • sdělit své přání a potřeby – verbálně, nonverbálně • znát své jméno a reagovat na oslovení jménem • znát jména nejbližších osob • využívat komunikační počítačové hry 	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba a rozvíjení slovní zásoby (aktivní i pasivní) pomocí reálných předmětů, obrázků, fotografií, motivace k slovnímu projevu • navazování očního kontaktu (s předměty, osobami) • oromotorika, cviky rtů a jazyka, cvičení mluvidel • dechová a fonační cvičení • nácvik správného dýchání, foukání, sfukování • sluchová a intonační cvičení, akustická diference • zvukové prostředky řeči – melodie, tempo • komunikační hry – Na obchod apod. • napodobování hlasů, zvuků • ovládání síly hlasu • nácvik hlásek a slov • spontánní a jednoduché tematické rozhovory • logopedická cvičení • snaha o porozumění a naslouchání slovům a jednoduchým větám • jména spolužáků, učitelů, osob ve škole • seznamování se vztahy jevů a věcí • jednoduchá říkadla a básničky (seznámení se s nimi, případný nácvik) • spojení řeči s pohybem 	<p>Rozumová výchova (systémy grafických symbolů, pochopení principu komunikace)</p> <p>Smyslová výchova (zástupné předměty, vnímání obrázků, symbolů)</p> <p>Pracovní výchova (činnosti s předměty, pomůckami)</p> <p>Hudební výchova (písničky, básničky, říkanky)</p> <p>Výtvarná výchova (pracovní listy – vybarvování obrázků k tématu)</p> <p>Pohybová výchova (podpora paměti, vybavování slov – spojení řeči s pohybem)</p> <p>Zdravotní tělesná výchova (správné držení těla při cvičeních)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • systémy AAK (např. gestikulace, symboly, znak do řeči, znaky Znakového jazyka, piktogramy) • cvičení zrakového vnímání – diferenciacce, pojmy stejný/jiný • vyhledávání, vybírání obrázků na slovní pokyn • přiřazování obrázků, předmětů (obrázek k obrázku, předmět k předmětu, párování) • písmena a psaná slova (poznávání, určování, párování) • napodobivé hry • počítačové programy zaměřené na rozvoj komunikace, i Pad • kinetické hry zaměřené na jemnou motoriku • práce s emocemi • říkanky s prsty, hry na rozvíjení jemných pohybů prstů • manipulace s měkkými míčky • totální komunikace (využívání všech přístupných kanálů komunikace) 	
--	---	--

6.2 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

-charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět pomáhá žákům poznávat své nejbližší okolí a utvářet si k němu citový vztah. Žáci si osvojují vhodné chování a jednání, učí se chápat rozdílnosti mezi jednotlivci, tolerovat je, navzájem si pomáhat a spolupracovat.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět rozvíjí psychické funkce prostřednictvím smyslového vnímání. Cílevědomým vytvářením vztahů smyslového vnímání, myšlení a řeči rozvíjí jednotlivé smyslové analyzátoři a jejich funkce, které jsou podmínkou správného vnímání, koncentrace pozornosti, prostorové, směrové a časové orientace a jsou základem pro vytváření představ a pojmů.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět se realizuje vzdělávacím oborem:

SMYSLOVÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obor je členěn do tematických okruhů:

- *Rozvíjení zrakového vnímání*
- *Rozvíjení sluchového vnímání*
- *Rozvíjení hmatového vnímání*
- *Prostorová a směrová orientace*
- *Rozvíjení čichového a chuťového vnímání*

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- uspokojování základních životních potřeb
- upevňování hygienických a stravovacích návyků
- orientaci v nejbližším okolí
- vytváření základních schopností manipulace s předměty
- poznávání a pojmenovávání základních barev
- rozlišování, poznávání a třídění předmětů podle velikosti, tvaru, barev a zvuku
- napodobování předváděných pohybů
- napodobování a rozlišování různých zvuků
- rozlišování a určování chuťových vlastností látek

6.2.1 SMYSLOVÁ VÝCHOVA

-charakteristika vzdělávacího předmětu

Smyslová výchova vznikla ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Systematicky procvičuje zrakové, sluchové, čichové a chuťové vnímání, hmatové vnímání, vizuomotoriku a prostorovou orientaci v konkrétních situacích. Smyslová výchova pomáhá žákům poznávat své nejbližší okolí, utvářet si k němu citový vztah, získávat k němu důvěru. Žáci si osvojují vhodné chování a jednání, učí se chápat rozdílnosti mezi jednotlivci, tolerovat je, navzájem si pomáhat a spolupracovat. Předmět smyslová výchova rozvíjí psychické funkce prostřednictvím smyslového vnímání. Cílevědomým vytvářením vztahů smyslového vnímání, myšlení a řeči rozvíjí jednotlivé smyslové analyzátory a jejich funkce, které jsou podmínkou správného vnímání, koncentrace pozornosti, prostorové, směrové a časové orientace a základem pro vytváření představ a pojmů. Předmět prolíná všemi vzdělávacími obory a vytváří předpoklady pro zvládnutí jejich vzdělávacích obsahů.

Předmět je členěn do tematických okruhů:

- *Rozvíjení zrakového vnímání*
- *Rozvíjení sluchového vnímání*
- *Rozvíjení hmatového vnímání*
- *Prostorová a směrová orientace*
- *Rozvíjení čichového a chuťového vnímání*

Časová dotace 1. - 10. ročník 5 hodin týdně v každém ročníku

Místo výuky: kmenová třída, prostory školy, okolí školy

Cílové zaměření školy

- uspokojování základních životních potřeb
- upevňování hygienických a stravovacích návyků
- orientace v nejbližším okolí
- vytváření základních dovedností manipulace s předměty
- poznávání a pojmenovávání základních barev
- rozlišování, poznávání a třídění předmětů podle velikosti, tvaru, barev a zvuků
- napodobování předváděných pohybů
- napodobování různých zvuků
- rozlišování a určování chuťových vlastností látek

Rozvoj klíčových kompetencí při výuce smyslové výchovy

Kompetence k učení

Žák na základě svých možností:

- vnímá pochvalu jako motivaci
- projevuje zájem o nabídnutou činnost
- vnímá své okolí

Kompetence k řešení problémů

Žák na základě svých možností:

- při řešení úkolů přijímá pomoc pedagoga
- na základě získaných zkušeností adekvátně reaguje v opakujících se situacích
- získává důvěru v prostředí
- získává sebevědomí

Kompetence komunikativní

Žák na základě svých možností:

- dokáže komunikovat se svým okolím, navazuje s ním kontakt
- rozumí obsahu sdělení a reaguje na ně
- dokáže vyjádřit své potřeby
- dává najevo svou spokojenost a nespokojenost

Kompetence sociální a personální

Žák na základě svých možností:

- orientuje se ve školním prostředí
- začleňuje se do kolektivu
- chápe a respektuje autoritu pedagoga
- účastní se společenských aktivit

Kompetence občanské

Žák na základě svých možností:

- využívá svých práv

Kompetence pracovní

Žák na základě svých možností:

- přijímá hodnocení své práce
- intenzivně prožívá pochvalu
- ustupuje od sebepoškozování

Výchovné a vzdělávací strategie při smyslové výchově

- umožňujeme pohyb a změnu polohy
- polohujeme žáky pomocí rehabilitačních pomůcek
- smyslová cvičení upravujeme do podoby hry, cvičení provádíme systematicky, krátkodobě, opakovaně
- rozvíjíme pozornost, vnímavost a poznání
- učíme žáka reagovat na různé stimuly
- učíme žáka rozlišovat zvuky běžného života a verbálně či neverbálně na ně reagovat
- rozvíjíme pomocí her schopnost reagovat na všechny nabízené stimuly
- učíme žáka rozlišovat předměty různé velikosti a tvarů, uchopovat je a účelně s nimi manipulovat
- pomáháme žákovi orientovat se v prostředí
- vzhledem k individuálním potřebám žáků používáme zástupné předměty
- používáme metody vždy s přihlédnutím ke stupni a druhu postižení a k jednotlivým specifickým žáků
- umožňujeme žákům práci v klidném a podnětném prostředí
- používáme speciální pomůcky a materiály
- častým opakováním upevňujeme konkrétní dovednosti
- uspokojujeme základní potřeby žáků
- podporujeme soustředění žáka na danou činnost
- navozujeme pocit důvěry a bezpečí
- vyrábíme potřebné pomůcky
- okolní prostředí upravujeme s ohledem na potřeby žáka
- uplatňujeme individuální přístup k žákům
- používáme obrázky, piktogramy a pomůcky speciálně pedagogické péče
- zprostředkováváme kontakt s okolím prostřednictvím povrchu celého těla žáka
- využíváme metodu orofaciální stimulace, masáže
- zprostředkováváme sociální zážitky, být nablízku, spolupracovat
- vedeme žáky k respektování osobního prostoru

OBLAST ČLOVĚK A JEHO SVĚT	PŘEDMĚT SMYSLOVÁ VÝCHOVA	OBDOBÍ 1. – 10. ROČNÍK
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<p>ROZVÍJENÍ ZRAKOVÉHO VNÍMÁNÍ Žák by měl na základě svých možností</p> <ul style="list-style-type: none"> • uchopovat předměty a manipulovat s nimi • umístit předměty na určené místo podle pokynů • rozlišovat tvary a barvy předmětů • poznávat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti • třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty • přiřazovat obrázky ke konkrétním předmětům • poznávat osoby ze svého okolí a své spolužáky vizuálně, podle hlasu, vůně, osobního znaku • rozpoznávat denní dobu podle činností, obrázků, piktogramů, zástupných předmětů • napodobit předvedené pohyby • navazovat oční kontakt s osobou i předměty • rozlišovat světlo a tmu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišování světla a tmy • vnímání prostoru oběma očima, jedním okem • vnímání předmětů a osob v zorném poli • vnímání pohybujících se předmětů a osob • hledání předmětů a osob mimo zorné pole • cvičení soustředěného zrakového vnímání pomocí různých výrazných předmětů • třídění předmětů podle tvaru, barvy, velikosti • napodobování pohybů • rozlišování činností pomocí zástupných předmětů • vnímání jednoduchých obrázků • třídění obrázků podle obsahu, poznávání změn • třídění obrázků podle odlišností (rozdílů) na obrázcích a na skutečných předmětech • skládání obrázků • denní časové úseky podle obrázků nebo piktogramů • umíst'ování předmětů podle pokynů • stavění kostek • koordinace pohybů ruka/oko – spojování čarou 	<p>Pracovní výchova (procvičování jemné motoriky)</p> <p>Hudební výchova (hry s rytmem)</p> <p>Rozumová výchova (poznávání)</p> <p>Pohybová výchova (pohybové hry)</p> <p>Zdravotní tělesná výchova (procvičování hrubé motoriky, změna poloh těla)</p> <p>Řečová výchova (vyprávění podle obrázků)</p> <p>Výtvarná výchova (výtvarné vyjádření)</p>

**ROZVÍJENÍ
SLUCHOVÉHO
VNÍMÁNÍ**

**Žák by měl na základě
svých možností**

- reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání
- emočně rozlišovat příjemné a nepříjemné zvuky
- poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky
- poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí
- poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky
- rozlišit zvuky spojené s denním životem, nebát se nepříjemných zvuků
- vnímat (určit) zdroj zvuku
- uvědomit si možnost vytvářet zvuky
- poznávání zvuků, rozlišování zvuků
- nácvik soustředěného sluchového vnímání pomocí zvuků
- nácvik soustředěného sluchového vnímání – poznávání zvuků a rozlišování zvuků
- vnímání zvuků s využitím zraku, bez využití zraku cvičení sluchové paměti
- napodobování různých zvuků, uvědomování si možnosti vytváření zvuků
- rozlišování a určování zvuku podle směru, zdroje, délky a intenzity
- vnímání zvuků v přírodě
- vnímání zvuků v domácnosti a ve škole
- sluchově motorická cvičení
- poznávání osob podle hlasu (učitelé, spolužáci, zpěváci apod.)
- cvičení rovnováhy

ROZVÍJENÍ HMATOVÉHO VNÍMÁNÍ

Žák by měl na základě svých možností

- zvládat základní sebeobslužné dovednosti
 - poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětu
 - třídit předměty na základě hmatu
 - poznat známé předměty podle hmatu
 - rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů
 - poznat a rozlišit osoby podle hmatu
 - uchopit předměty z různých materiálů a manipulovat s nimi
- ohmatávání různých povrchů
 - ohmatávání předmětů různých tvarů
 - uchopování podaných předmětů
 - uchopování položeného předmětu
 - natahování rukou směrem k předmětu
 - ohmatávání předmětů různými částmi těla
 - ohmatávání přírodních materiálů
 - podávání předmětů podle pokynů
 - třídění předmětů podle tvaru, povrchu, velikosti
 - rozlišování fyzikálních vlastností předmětů suché/mokrý, tvrdé/měkké, teplé/studené, hranaté/kulaté, hladké/drsné
 - sebeobslužné dovednosti
 - modelování
 - hry s kinetickým pískem, pískoviště
 - hmatová cvičení bez opory zraku (Co ukrývá sáček)
 - hmatová cvičení s oporou zraku (reakce na pokyny vezmi, polož, dej apod.)
 - trhání papíru, vytrhávání, mačkání, stříhání
 - stavění kostek, jednoduché stavebnice

<p>ROZVÍJENÍ PROSTOROVÉ A SMĚROVÉ ORIENTACE Žák by měl na základě svých možností</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímat prostor • orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí • rozlišovat vpravo – vlevo • rozlišovat nahoře – dole, před –za, vedle • řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynů • rozeznat roční období podle základních znaků 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace ve třídě, ve škole, v nejbližším okolí • orientace v prostoru • rozlišování pravá/levá • směrová orientace v řadě, na ploše, v prostoru • řazení předmětů podle pokynů • umístování předmětů podle pokynů • příroda v ročních období • pohyb po třídě podle pokynů • pojmy dole, nahoře, pod, nad, vedle 	
<p>ROZVÍJENÍ ČICHOVÉHO A CHUŤOVÉHO VNÍMÁNÍ Žák by měl na základě svých možností</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit jednotlivé chutě • poznat předměty čichem podle vůně • rozlišit vůně a pachy • poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj čichové percepce • správné dýchání • poznávání podle čichu, chuti • rozlišování vůně a zápachu (libé/nelibé pachy) • rozlišování základních chutí potravin, ovoce, zeleniny, nápojů 	

6.3 UMĚNÍ A KULTURA

■ charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura provází žáky po celou dobu povinné školní docházky. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáků, působí na jejich chování, posiluje jejich sebevědomí, rozvíjí estetické cítění tím, že dává prostor pro uplatnění tvořivých schopností a zprostředkování zážitků prostřednictvím vlastní tvorby a recepce. Má značný rehabilitační a relaxační význam, naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Prostřednictvím výuky je možné přiblížit žákům hudební i výtvarné umění a působit tak na jejich estetické vnímání. Získané dovednosti mohou značně obohatit jejich život.

Vzdělávací oblast se realizuje ve vzdělávacích oborech:

HUDEBNÍ VÝCHOVA

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- rozvíjení individuálních schopností při vlastní tvorbě, vnímání a komunikaci
- napodobování a rozlišování různých nehudebních a hudebních zvuků
- rozlišování vybraných hudebních nástrojů podle zvuku
- zvládání hry na tělo a jednoduché rytmické nástroje
- soustředění na poslech krátkých skladeb
- relaxace
- rozlišování základních barev a jejich používání ve výtvarném vyjádření
- vyjadřování vlastních zkušeností přiměřenými prostředky a postupy

6.3.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

▪ charakteristika vzdělávacího předmětu

Předmět se realizuje ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět Hudební výchova se zaměřujeme na vytváření kladného vztahu k hudbě, na rozvoj sluchu a hudebnosti, podporuje schopnost hudbu emocionálně prožít, podporuje řečové dovednosti.

Hudební činnosti pomáhají žákům odreagovat napětí, překonat únavu, zlepšit náladu a udržet koncentraci pozornosti.

Časová dotace 1. - 10. ročník 1 hodina týdně v každém ročníku

Místo výuky: kmenové třídy, prostory školy, kulturní zařízení

Cílové zaměření školy

- napodobování a rozlišování hudebních nehudebních zvuků
- zvládání hry na tělo
- nácvik soustředěnosti při poslechu
- vytváření kladného vztahu ke zpěvu a k hudbě
- podpora fantazie
- rozlišování jednoduchých hudebních nástrojů podle zvuku

Rozvoj klíčových kompetencí při hudební výchově

Kompetence k učení

Žák na základě svých možností:

- napodobuje různé předvedené zvuky
- vnímá vlastní prožitek

Kompetence k řešení problémů

Žák na základě svých možností:

- vyjadřuje vlastní pocity
- osvojuje si činnost při práci s jednoduchými hudebními nástroji

Kompetence komunikativní

Žák na základě svých možností:

- dokáže spolupracovat s ostatními
- chápe a plní jednoduché příkazy

Kompetence sociální a personální

Žák na základě svých možností:

- rád se zúčastňuje hudebních aktivit
- uvědomuje si své vlastní pocity
- vnímá činnost jiných

Kompetence občanské

Žák na základě svých možností:

- navazuje kontakt s lidmi kolem sebe

Kompetence pracovní

Žák na základě svých možností:

- respektuje pravidla při činnosti v kolektivu

Výchovné a vzdělávací strategie při hudební výchově

- hudbu využíváme jako motivačního prostředku, žáka stimulujeme, aktivizujeme, uvolňujeme a uklidňujeme
- hudebními aktivitami rozvíjíme individualitu žáků
- užíváme zvuku a ticha ke srozumitelnému uspořádání času
- hudbou zapojujeme současně více smyslů žáka
- použitím písní, nápěvů a rytmizovaných rýmů udržujeme pozornost a podporujeme paměť žáka
- využíváme prvky muzikoterapie
- rozvíjíme kreativitu, spontánnost a hravost
- rozvíjíme schopnosti zaznamenat a sdílet vnitřní prožitky
- rozvíjíme schopnost naslouchat
- podporujeme zájem o komunikaci
- rozvíjíme všechny prvky verbální i neverbální komunikace
- rozvíjíme motoriku mluvidel
- snažíme se žákovi umožnit prožití pocitu spokojenosti a radosti
- snažíme se žákovi umožnit účast na vhodných hudebních pořadech a kultivovat tak jeho chování na veřejnosti
- používáme hudbu k vlastní relaxaci žáka
- podporujeme chuť žáka doprovázet zpěv hrou na rytmické hudební nástroje
- hudebními aktivitami povzbuzujeme sociální interakci
- umožňujeme žákům naplnění jejich fyzických, emocionálních a sociálních potřeb
- vedeme žáky k uvědomění si svého já (sebe sama)
- motivujeme žáky k začlenění do procesu skupinového hudebního dění

OBLAST UMĚNÍ A KULTURA	PŘEDMĚT HUDEBNÍ VÝCHOVA	OBDOBÍ 1. -10. ROČNÍK
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<p>Žák by měl na základě svých možností</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládat zpěv jednoduchých písní • zvládnout zpívat jednoduché melodie, či písně dle svých dispozic • seznamovat se a používat různé hudební nástroje, přiměřeně svým schopnostem a dovednostem • doprovázet sebe i spolužáky na jednoduché rytmické hudební nástroje • rozlišovat různé hudební a nehudební zvuky • poznávat různé hudební nástroje, s využitím i bez využití zraku • soustředit se na poslech jednoduchých písní a krátkých skladeb • zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmických změn • zvládnout uvolnění a zklidnění organismu, relaxovat • propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché hudebně pohybové hry • mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci 	<ul style="list-style-type: none"> • dechová cvičení, správné držení těla • instrumentální činnosti-hra na jednotlivé nástroje a jejich správné používání • poznávání hudebních nástrojů (pantomima, využití obrázků) • poznávání hudebních nástrojů zrakem, sluchem, hmatem • zpěv písní přiměřeného rozsahu • rytmická cvičení (vytleskávání, využití nástrojů, kuchyňského nádobí apod.) • základní manipulace s míčem a drobným náčiním • dětské popěvky, říkadla, rozpočítávadla • poslechové činnosti (poslech lidových písní, říkadla, jednoduchých krátkých skladeb, relaxační hudby) • hra na tělo • rozvíjení hudební paměti • napodobování hudebních i nehudebních zvuků • tóny krátké, dlouhé, vyšší, nižší • nálada hudby (veselá/smutná) • fonační, intonační a melodická cvičení • diferenciacní cvičení (nahlas/potichu) 	<p>Zdravotní tělesná výchova (cvičení podle hudby, relaxace)</p> <p>Smyslová výchova rozlišování zvuků jednotlivých nástrojů)</p> <p>Řečová výchova (pojmenovávání hudebních nástrojů, vytváření zvuků, napodobování)</p> <p>Pohybová výchova (tanečky, cvičení podle hudby)</p> <p>Rozumová výchova (rytmizace říkadla daných k tématu, poznávání a určování hudebních nástrojů)</p> <p>Výtvarná výchova (muzikomalba, výtvarné vyjádření písničky nebo hudební nahrávky)</p> <p>Pracovní výchova (výroba elementárních hudebních nástrojů)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • hudebně pohybové hry s říkadly a popěvky • pohybové hry a cvičení s využitím tradičního i elementárního náčiní • relaxační hudba • pohybová improvizace podle hudby • Orffův instrumentář (bubínek, triangel, ozvučná dřívka, tamburína, xylofon - používání, pojmenovávání, hudební doprovod) • hra na tělo (tleskání, dupání, pleskání) • tanečky, pohyb podle rytmického doprovodu • pochod a běh podle rytmického doprovodu, podle hudby • pohyb v terénu, vycházky 	
--	---	--

6.3.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

▪ charakteristika vzdělávacího předmětu

Předmět se realizuje ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Ve Výtvarné výchově se zaměřujeme na rozvoj tvořivé schopnosti a dovednosti, prohlubování senzibility žáků, vyjádření emocí a fantazie žáků. Předmět má značný rehabilitační a relaxační význam, naplňuje přirozenou potřebu žáků projevit se. Dává prostor k uplatnění tvořivých schopností a zprostředkovává žákovi zážitky prostřednictvím vlastní tvorby.

Časová dotace 1. - 10. ročník 2 hodiny týdně v každém ročníku

Místo výuky: kmenové třídy, kulturní zařízení

Cílové zaměření školy

- rozlišování základních barev
- využívání různých výtvarných technik a materiálů
- podpora fantazie

Rozvoj klíčových kompetencí při výtvarné výchově

Kompetence k učení

Žák na základě svých možností:

- rozvíjí grafomotoriku, vytrvalost
- vnímá a uvědomuje si vlastní prožitek
- rozvíjí své estetického citění

Kompetence k řešení problému

Žák na základě svých možností:

- vyjadřuje vlastní pocity
- osvojuje si činnost s různými materiály
- využívá svých schopností a dovedností
- umí požádat o radu při potížích a přivolat pomoc

Komunikace komunikativní

Žák na základě svých možností:

- dokáže spolupracovat s ostatními
- chápe a plní pokyny

Kompetence sociální a personální

Žák na základě svých možností:

- zúčastňuje se výtvarných aktivit
- uvědomuje si vlastní pocity
- uvědomuje si a vnímá činnost jiných

Kompetence občanské

Žák na základě svých možností:

- podílí se na dotváření prostředí, ve kterém žije
- navazuje kontakt s lidmi kolem sebe

Kompetence pracovní

Žák na základě svých možností:

- zvládá základy sebeobsluhy a úklidu
- využívá jednoduché pracovní postupy při práci s různými materiály
- respektuje pravidla při činnosti v kolektivu

Výchovné a vzdělávací strategie při výtvarné výchově

- uplatňujeme individuální přístup k žákům, přihlížíme k individuálnímu pracovnímu tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- požadujeme dokončení činností a úklid pracovní plochy
- oceňujeme úspěšnost jednotlivých žáků a jejich pokrok
- podporujeme u žáků zdravé sebevědomí
- vedeme k praktickému osvojování práce podle pokynů
- využíváme možnosti pozitivního hodnocení
- umožňujeme poznávání vlastností materiálů
- vedeme k samostatné práci
- rozvíjíme u žáků tvořivost
- učíme žáky předvídat možná nebezpečí při práci s výtvarnými pomůckami a materiálem
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce
- učíme žáky naslouchat
- vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v oblasti pracovních nástrojů a pomůcek
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti při práci s výtvarným materiálem a pomůckami
- podněcujeme u žáků chuť pracovat
- přihlížíme ke stupni a druhu postižení žáka, k jeho schopnostem a možnostem
- používáme tradiční i netradiční pomůcky, metody a přístupy
- žáka individuálně chválíme a povzbuzujeme
- používáme jednoduché metody, formy a techniky
- snažíme se žákovi umožnit prožití pocitu spokojenosti a radosti z odvedené práce
- snažíme se umožnit žákovi realizaci vlastních pocitů, představ a zkušeností
- snažíme se žáky vlastním příkladem naučit vhodnému společenskému chování a vystupování na veřejnosti
- zařazujeme skupinovou práci žáků, učíme je vzájemné pomoci, sledujeme spolupráci žáků

OBLAST ČLOVĚK A KULTURA	PŘEDMĚT VÝTVARNÁ VÝCHOVA	OBDOBÍ 1. -10. ROČNÍK
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<p>Žák by měl na základě svých možností</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozorovat tvoření jiných • rozpoznávat s dopomocí učitele základní barvy a tvary • zkvalitnit grafomotoriku a rozvíjet vytrvalost • postupně se seznamovat a učit se pracovat s pastelem, tužkou, křídou, fixem • malovat prstovými barvami • modelovat jednoduché tvary z modelovací hmoty • umět pracovat s různými materiály (papír, látka, plast přírodniny) • osvojit si základní dovednosti pro organizaci výtvarné práce • rozpoznávat, vnímat, pojmenovat a porovnat vztahy mezi barvami (barevné kontrasty, tvary) • umět pracovat s pastelem, tužkou, křídou... • zvládnout základy malby vodovými a temperovými barvami • pracovat s modelovací hmotou • používat různé nástroje • dodržovat bezpečnost při práci • udržovat pracovní místo v čistotě 	<ul style="list-style-type: none"> • porovnávání barev • poznávání barev • druhy čar (křížení, zhušťování, kroužení) • práce s barvou, roztírání barvy, rozfoukávání fixem • modelování – koule, had, placka • mačkání, trhání, koulení (papír, plastelína, látka, plast) • příprava pracovního prostředí, dodržování čistoty • péče o pomůcky a výtvarný materiál • pokus o výtvarné ztvárnění obrysové linie • stříhání, tiskání • práce se šablonou (obkreslování) • prostorová tvorba (písek, kinetický písek, stavebnice) • tematické výtvarné práce 	<p>Smyslová výchova (práce s materiály s různou barevností)</p> <p>Pracovní výchova (práce s materiály s různou strukturou, druhem)</p> <p>Rozumová výchova (rozvoj poznávacích schopností a logického myšlení)</p> <p>Řečová výchova (pojmenování jednotlivých pomůcek, barev)</p> <p>Hudební výchova (muzikomalba)</p> <p>Pohybová výchova (rozvoj sebeobsluhy)</p> <p>Zdravotní tělesná výchova (rozvoj motoriky)</p>

6.4 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

▪ charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví učí žáky základním poznatkům, které mohou využívat v každodenním životě. Respektuje celistvost osobnosti žáků, rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti i sociální adaptaci. Umožňuje jim rozvíjení zdravotních předpokladů pohybových možností. K osvojení potřebných dovedností a návyků je třeba využívat vhodné motivace a činnosti, které posilují zájem žáků.

Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají.

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích oborech:

POHYBOVÁ VÝCHOVA

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- dodržování zdravého způsobu života a ochrany zdraví
- péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení
- zvýšení koncentrace pozornosti, odreagování napětí a překonávání únavy, fyzickému i psychickému uvolnění
- rozvíjení aktivní hybnosti a využívání pohybových schopností a dovedností
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení
- odstraňování mimovolných pohybů
- stimulace jednotlivých svalových skupin
- vnímání prožitků z pohybové činnosti

6.4.1 POHYBOVÁ VÝCHOVA

▪charakteristika vzdělávacího předmětu

Předmět čerpá ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vzdělávací obor Pohybová výchova je zaměřen na zvládnutí základních pohybových dovedností a rozvíjení pohybové kultury. Prostřednictvím pohybových aktivit přispívá ke zmírnění důsledků zdravotního postižení žáků, rozvoji řeči, pomáhá k odreagování napětí, překonávání únavy, zlepšování nálady a podílí se na koncentraci pozornosti. Pohybová činnost tvoří základ rozvoje psychických procesů. Pro pohybové vzdělávání žáků je důležité nejen rozvíjení pohybových dovedností, spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit, ale zároveň i korekce zdravotních oslabení.

Časová dotace 1. - 10. ročník 2 hodiny týdně v každém ročníku

Místo výuky: kmenová třída, tělocvična, zahrada školy, kulturní zařízení

Cílové zaměření školy

- reagovat na pokyny a povely k pohybové činnosti
- rozvíjení hybnosti-lezení a plazení daným směrem, volně v prostoru
- využívání pomůcek při pohybu
- rozvíjení jemné motoriky
- zvládnout uvolnění a zklidnění organismu

Rozvoj klíčových kompetencí při pohybové výchově

Kompetence k učení

Žák na základě svých možností:

- napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti
- uvědomuje si své tělo

Kompetence k řešení problému

Žák na základě svých možností:

- opakováním a danou strukturou určité hry nebo pohybové činnosti žák chápe pravidla, chápe pravidla na základě nápodoby a opakování
- se učí orientovat v místech určených pro pohybovou aktivitu nebo relaxaci pomocí stálého uspořádání místností, uspořádání pomůcek, opakováním apod.
- pomocí piktogramů se seznamuje s prostředím /s využitím všech smyslů/

Kompetence komunikativní

Žák na základě svých možností

- je motivován ke spontánní komunikaci verbální či neverbální, dle jeho možností a schopností
- vyjadřuje své pocity, emoce a potřeby při pohybových činnostech, při hře

Kompetence sociální a personální

Žák na základě svých možností

- prostřednictvím cvičení a her se zrakovou, taktilní podporou a s komentářem, vnímá vlastní tělo i jeho části, uvědomuje si vlastní osobu

Kompetence pracovní

Žák na základě svých možností

- převléká se do sportovního oblečení
- dbá a je podporován k úpravě zevnějšku a hygieně po sportovní činnosti, zvyšuje samostatnost v oblékání, obouvání a zvládnání dalších sebeobslužných dovedností
- účelně manipuluje s různými předměty, pomůckami a náčiním
- rozlišuje vlastnosti těchto předmětů, pomůcek dle velikosti, tvaru.
- podle individuálních možností, se podílí na přípravě a úklidu prostoru i pomůcek pro pohybovou aktivitu.

Výchovné a vzdělávací strategie při pohybové výchově

- uplatňujeme individuální přístup ke každému žákovi podle jeho speciálních potřeb
- uplatňujeme motivaci v souladu s individuálními pohybovými zájmy a předpoklady žáků
- podporujeme schopnost soustředění
- zapojujeme žáky do přípravy a vyhodnocování soutěží
- podporujeme vzájemnou spolupráci v kolektivu
- začleňujeme do výuky sociálně interakční formy, které umožňují zažít úspěch samostatně i v rámci týmu
- vytváříme příležitosti a časový prostor pro dostatečné osvojení pohybových dovedností
- vzbuzujeme zájem o sportovní aktivity
- zadáváme přiměřeně obtížné úkoly
- učíme předcházet problémům a konfliktním situacím, zapojujeme žáky do jejich řešení
- pěstujeme u žáků zdravou soutěživost a ctižádost se zlepšovat
- učíme žáky sebeovládání, samostatnost, odpovědnost a vytrvalost
- při činnostech vyžadujících spolupráci kladně hodnotíme schopnost se domluvit ve skupině
- rozvíjíme všechny možnosti verbální i neverbální komunikace
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci s okolím, ke sdělování vlastních zážitků a zkušeností, k předcházení konfliktních situací
- učíme žáky naslouchat a porozumět obsahu sdělení
- podporujeme aktivní přístup žáka k činnosti, ke schopnosti týmové práce, k přizpůsobivosti a k zodpovědnosti
- pěstujeme u žáků smysl pro povinnost, zodpovědnost za své chování
- pěstujeme u žáků vytrvalost a dodržování obecných pravidel
- vyžadujeme u žáků pravidelnou a automatickou přípravu i úklid sportovního náčiní a náradí s přihlédnutím k jejich možnostem
- vedeme žáky k dodržování dohodnutých pravidel a respektování povinností, s důrazem na vstřícný přístup k ostatním a odmítavý postoj k násilí
- motivujeme žáky k využití sportovních aktivit jako možnosti volnočasové aktivity, čímž předcházíme sociálně patologickým jevům
- učitel vede žáka k přizpůsobení se autoritě a k plnění svých povinností, k zodpovědnosti
- vyžadujeme, aby žáci vnímali pedagoga jako autoritu i jako partnera
- vedeme žáky ke zdravému sebevědomí, dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty, ale i k umění přiznat chybu
- chceme žáky naučit základy týmové práce, ohleduplnosti, empatii a schopnosti ocenit práci ostatních

OBLAST ČLOVĚK A ZDRAVÍ	PŘEDMĚT POHYBOVÁ VÝCHOVA	OBDOBÍ 1. - 10. ROČNÍK
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<p>Žák by měl na základě svých možností</p> <ul style="list-style-type: none"> • znát význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snažit se začleňovat pohyb do svého denního režimu • osvojovat si základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech • získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám • zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost • zvyšovat si samostatnost samostatně se svlékat a oblékat, obouvat, zouvat • reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti • zdokonalovat si základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností • rozvíjet prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů • rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh • zvládat podle pokynů uvolnění a zklidnění organismu po ukončení činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví (pohybový režim, délka a intenzita pohybu, spontánní pohybové činnosti a hry) • nácvik sebeobsluhy (oblékání, svlékání, obouvání, ukládání oděvu) • osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí) • bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí, PP při úrazech) • snaha o správné držení těla v různých polohách (výdrž) • rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností • cvičení motorické koordinace • rytmická cvičení, tanečky • běh na krátké vzdálenosti (honičky apod.) • protahovací cvičení (pilates pro děti) • cvičení rovnováhy • pohybové hry a cvičení • motivační a napodobivé hry • pohybová cvičení s využitím tradičního i netradičního náčiní 	<p>Rozumová výchova (význam PHV pro zdraví)</p> <p>Smyslová výchova (cvičení s různým náčiním a pomůckami)</p> <p>Hudební výchova (spojení pohybu s hudbou, relaxační hudba)</p> <p>Řečová výchova (pojmenování jednotlivých cvičebních poloh, cviků, nářadí/náčiní)</p> <p>Pracovní výchova (sebeobsluha, příprava a úklid cvičebního nářadí/náčiní, pomůcek)</p> <p>Zdravotní tělesná výchova (rozvoj motoriky, zásady hygieny)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • překonávání různě vysokých překážek • chůze po zvýšené ploše • střídání základních poloh při cvičení • kutálení míčů po vyznačené dráze • nácvik rytmické chůze s udáváním tempa • průpravné hry • procvičování orientace v prostoru (tělocvična, hřiště) • základní manipulace s TV náčiním (míče – různé velikosti a hmotnosti, drobné náčiní) • cvičení podle nápodoby • rytmická cvičení • prvky jógových cvičení • uvolnění a zklidnění organismu, relaxace (s hudbou, bez hudby, vnímání vlastního těla) • turistika a pobyt v přírodě • pohyb v terénu (překonávání přírodních překážek) • vycházky • cvičení na venkovních posilovacích strojích 	
--	---	--

6.4.2 ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

▪ charakteristika vzdělávacího předmětu

Předmět Zdravotní tělesná výchova vznikl ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Zaměřuje se na rozvoj jemné a hrubé motoriky, pohybových dovedností, psychické a fyzické zdatnosti, podporuje sociální adaptaci. Prostřednictvím pohybových aktivit přispívá Zdravotní tělesná výchova ke zmírnění důsledku zdravotního postižení. Pomocí cíleně zaměřených vyrovnávacích cvičení napomáhá ke správnému držení těla a aktivně rozvíjí hybnost. Tento předmět je pro žáky s těžkým mentálním postižením velmi důležitý, neboť veškerá pohybová činnost tvoří základ rozvoje psychiky a rozumových schopností žáků a tím zmírňuje důsledky mentálního postižení.

Na výuce tohoto předmětu spolupracují pedagogové s lékaři, fyzioterapeuty a dalšími odbornými terapeuty.

Časová dotace 1. - 10. ročník 4 hodiny týdně v každém ročníku

Místo výuky: kmenové třídy, tělocvična, školní hřiště, okolí školy

Cílové zaměření školy

- osvojení a upevnění základních pohybových stereotypů
- zvýšení koncentrace pozornosti, odreagování napětí a překonání únavy
- možnosti psychického a fyzického uvolnění
- prevence špatných pohybových stereotypů a nesprávného držení těla pomocí cílených vyrovnávacích cvičení
- rozvoj aktivní spolupráce žáka při dodržování zdravého způsobu života a péči o vlastní zdraví
- odstraňování mimovolných pohybů a stimulace jednotlivých svalových skupin
- rozvoj aktivní hybnosti, využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti

Rozvoj klíčových kompetencí při zdravotní tělesné výchově

Kompetence k učení

Žák na základě svých možností:

- rozumí slovním pokynům pro různé polohy těla a jeho částí
- spolupracuje při činnostech souvisejících s péčí o zdraví (čištění zubů, preventivní prohlídka u lékaře, rehabilitační cvičení)
- umí napodobit předvedené jednoduché pohyby
- používá jednoduché cvičební náčiní správným způsobem

Kompetence k řešení problémů

Žák na základě svých možností:

- překonává pocity strachu
- chápe a plní jednoduché slovní příkazy a pokyny

Kompetence komunikativní

Žák na základě svých možností:

- vyjadřuje souhlas či nesouhlas s prováděnou činností

Kompetence sociální a personální

Žák na základě svých možností:

- přiměřeně svému postižení aktivně spolupracuje s pedagogem a terapeutem
- vyjadřuje nesouhlas při pocitu bolesti či nepohodlí
- projevuje své emoce

Kompetence pracovní

Žák na základě svých možností:

- správně používá předměty nutné k prevenci a ochraně zdraví (sám nebo s pomocí)
- zvládá nebo v co největší míře spolupracuje při nejjednodušších úkonech sebeobsluhy a osobní hygieny

Výchovné a vzdělávací strategie při zdravotní tělesné výchově

- uplatňujeme individuální přístup ke každému žákovi podle jeho speciálních potřeb
- uplatňujeme motivaci v souladu s individuálními pohybovými zájmy a předpoklady žáků
- podporujeme schopnost soustředění
- zapojujeme žáky do přípravy a vyhodnocování soutěží
- podporujeme vzájemnou spolupráci v kolektivu
- začleňujeme do výuky sociálně interakční formy, které umožňují zažít úspěch samostatně i v rámci týmu
- vytváříme příležitosti a časový prostor pro dostatečné osvojení pohybových dovedností
- vzbuzujeme zájem o sportovní aktivity
- zadáváme přiměřeně obtížné úkoly
- učíme předcházet problémům a konfliktním situacím, zapojujeme žáky do jejich řešení
- pěstujeme u žáků zdravou soutěživost a ctižádost se zlepšovat
- učíme žáky sebeovládání, samostatnost, odpovědnost a vytrvalost
- při činnostech vyžadujících spolupráci kladně hodnotíme schopnost se domluvit ve skupině
- rozvíjíme všechny možnosti verbální i neverbální komunikace
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci s okolím, ke sdělování vlastních zážitků a zkušeností, k předcházení konfliktních situací
- učíme žáky naslouchat a porozumět obsahu sdělení
- podporujeme aktivní přístup žáka k činnosti, ke schopnosti týmové práce, k přizpůsobivosti a k zodpovědnosti
- pěstujeme u žáků smysl pro povinnost, zodpovědnost za své chování
- pěstujeme u žáků vytrvalost a dodržování obecných pravidel
- vyžadujeme u žáků pravidelnou a automatickou přípravu i úklid sportovního náčiní a náradí s přihlédnutím k jejich možnostem
- vedeme žáky k dodržování dohodnutých pravidel a respektování povinností, s důrazem na vstřícný přístup k ostatním a odmítavý postoj k násilí
- motivujeme žáky k využití sportovních aktivit jako možnosti volnočasové aktivity, čímž předcházíme sociálně patologickým jevům
- učitel vede žáka k přizpůsobení se autoritě a k plnění svých povinností, k zodpovědnosti
- vyžadujeme, aby žáci vnímali pedagoga jako autoritu i jako partnera
- vedeme žáky ke zdravému sebevědomí, dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty, ale i k umění přiznat chybu
- chceme žáky naučit základy týmové práce, ohleduplnosti, empatii a schopnosti ocenit práci ostatních
- volíme takové metody a formy práce, aby se žák cítil bezpečně a spokojeně, byl v klidu, bez vnitřního napětí

OBLAST ČLOVĚK A ZDRAVÍ	PŘEDMĚT ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	OBDOBÍ 1. – 10. ROČNÍK
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<p>Žák by měl na základě svých možností</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech • zaujímat správné cvičební polohy • zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením • zvládat základní techniku speciálních cvičení • korigovat techniku cvičení podle pokynů učitele nebo nápodobou 	<ul style="list-style-type: none"> • správné držení těla • vnímání pocitů při cvičení • vnímání svého těla při cvičení • průpravné činnosti • dechová cvičení • relaxační činnosti • koordinační činnosti • kompenzační činnosti • psychomotorické činnosti • správné držení postury těla (hlavy, ramen, pánve, kyčlí, kolen, kotníků) • zlepšování fyziologického rozsahu (pletence ramenního, kolenního, kyčelního a hlezenního kloubu a páteře ve všech směrech) • protahování svalů zkrácených (šijových, prsních, ramenních, ohybačů lokte, zadní strany stehů, lýtkových svalů, drobných svalů nohy) • posilování svalů oslabených (šijových, pažních, mezilopatkových, vzpřimovačů trupu, břišních, hýžd'ových, stehenních, lýtkových) 	<p>Smyslová výchova (vnímání těla, prostorová orientace)</p> <p>Hudební výchova (relaxační hudba)</p> <p>Pohybová výchova (rozvoj motoriky)</p> <p>Pracovní výchova (sebeobsluha, hygienické návyky, spolupráce při činnostech)</p> <p>Řečová výchova (pojmenování cvičebních poloh, pomůcek odpovídající úrovni žáka)</p> <p>Rozumová výchova (rozvoj poznávacích schopností, myšlení žáka)</p>

6.5 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

-charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí také v základním vzdělávání žáků s nejtěžším mentálním postižením. Zahrnuje pracovní činnosti, které vedou žáky k získání základních pracovních dovedností a návyků. Cíleně se zaměřuje na rozvíjení motorických schopností a dovedností, základních hygienických návyků a činností v oblasti sebeobsluhy a systematicky je ovlivňuje. Současně dochází i k rozvíjení komunikativních dovedností při verbalizaci prováděných činností.

Vzdělávací oblast je realizována ve vzdělávacím oboru:
PRACOVNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah oblasti Člověk a svět práce je rozdělen na tematické okruhy:

- *Sebeobsluha*
- *Práce s drobným materiálem*
- *Práce montážní a demontážní*
- *Pěstitelské práce*
- *Práce v domácnosti*

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Způsob realizace jednotlivých tematických okruhů závisí na podmínkách a možnostech školy, na schopnostech a možnostech jednotlivých žáků. Učivo celé vzdělávací oblasti je určeno všem žákům, tedy chlapcům i dívkám.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- získání základních hygienických a sebeobslužných návyků
- rozvoji motoriky, získání základních manuálních zručností a pracovních dovedností
- vnímání radostných prožitků z pracovních činností, které pomáhají seberealizaci
- osvojení dovedností při používání a zacházení s pomůckami a drobným nářadím
- získání schopností obsluhovat základní domácí spotřebiče
- porozumění jednoduchým pracovním postupům
- poznání pracovních činností, které napomáhají vytváření možných zálib
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci

6.5.1 PRACOVNÍ VÝCHOVA

-charakteristika vzdělávacího předmětu

Předmět čerpá ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Zaměřujeme se na rozvíjení motorických schopností a dovedností, základních pracovních dovedností, základních hygienických návyků a úkonů souvisejících se sebeobsluhou. Vedeme žáka k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Rozvíjíme samostatnost a nezávislost žáka, aby se mohl co nejlépe zapojit do každodenního života. Pracovní výchova souvisí s předměty Rozumová výchova, Smyslová výchova, Řečová výchova, Výtvarná výchova, Zdravotní tělesná výchova. Proto lze propojovat tematické celky těchto předmětů a kombinovat jejich výchovné a vzdělávací strategie.

Časová dotace 1. - 10. ročník 2 hodiny týdně v každém ročníku

Místo výuky: kmenové třídy, herna, tělocvična, cvičná kuchyňka, sociální zařízení, šatna, okolí školy, kulturní zařízení

Cílové zaměření školy

- získání základních hygienických a sebeobslužných návyků
- rozvíjení jemné motoriky, získání základních manuálních zručností a pracovních dovedností
- osvojení praktických dovedností, které napomáhají k osobní samostatnosti
- osvojení dovedností při používání a zacházení s pomůckami a drobným nářadím
- porozumění jednoduchým pracovním postupům

Rozvoj klíčových kompetencí při pracovní výchově

Kompetence k učení

Žák na základě svých možností:

- umí používat pracovní a učební pomůcky
- umí chápat pochvalu jako povzbuzení k dalšímu učení
- rozumí jednoduchým pojmům a pokynům
- napodobuje předvedené pohyby a činnosti
- má zájem o získání nových poznatků
- uplatňuje získané dovednosti v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

Žák na základě svých možností:

- získává sebedůvěru a důvěru ve své pracovní schopnosti
- snaží se překonávat problémy pomocí naučených stereotypů a umí požádat o pomoc
- využívá získaných zkušeností k řešení opakujících se situací

Kompetence komunikativní

Žák na základě svých možností:

- vhodně komunikuje s druhými lidmi
- rozumí obsahu sdělení a adekvátně na ně reaguje
- dokáže vyjádřit své potřeby

Kompetence sociální a personální

Žák na základě svých možností:

- orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- uplatňuje základní návyky v chování
- spolupracuje s druhými lidmi

Kompetence pracovní

Žák na základě svých možností:

- zvládá základní hygienické a sebeobslužné návyky
- přijímá hodnocení své snahy
- dodržuje bezpečnostní zásady
- dokáže pracovat podle jednoduchých pracovních postupů, využívá nápodoby, instrukcí

Výchovné a vzdělávací strategie při pracovní výchově

- uplatňujeme individuální přístup k žákům s ohledem na stupeň a druh postižení a na specifika jednotlivých žáků
- vedeme k praktickému osvojování práce podle pokynů
- náročnost úkolů stupňujeme po malých krocích
- vedeme žáky k plánování pracovních postupů
- používáme praktické pomůcky ze života, umožňujeme poznávání vlastností materiálů
- žáky co nejvíce povzbuzujeme a chválíme, udržujeme přátelskou atmosféru, navozujeme pocit důvěry a bezpečí
- využíváme možnosti pozitivního hodnocení
- umožňujeme žákovi zažít úspěch a pocit spokojenosti
- zadáváme přiměřeně obtížné úkoly, vedeme k samostatné práci
- naučené dovednosti často opakujeme, procvičujeme
- rozvíjíme u žáků tvořivost
- učíme žáky předvídat možná nebezpečí při práci s pomůckami
- vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v oblasti pracovních nástrojů, pomůcek, náčiní a náradí
- učíme žáky naslouchat
- používáme slovní metody vysvětlování, výklad, popis, vyprávění
- používáme názorně-demonstrační metody předvedení, nápodoba
- při aplikaci jednotlivých metod učení využíváme bohatý obrazový a jiný názorný materiál
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- podněcujeme u žáků chuť pracovat
- požadujeme dokončení činnosti, úklid pracovní plochy, pomůcek, náčiní, náradí
- oceňujeme úspěšnost žáků a jejich pokrok
- podporujeme u žáků zdravé sebevědomí
- vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel
- učíme žáky základům týmové práce a vzájemné pomoci

OBLAST ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PŘEDMĚT PRACOVNÍ VÝCHOVA	OBDOBÍ1.-10. ROČNÍK
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTO VÉ VZTAHY
<p>SEBEOBSLUHA Žák by měl na základě svých možností</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládat základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti • dbát na svůj zevnějšek • dodržovat klid a čistotu při stravování, samostatnost při stravování • umět používat lžici, příbor • udržovat pořádek ve svých věcech a v okolí • samostatně se svlékat a oblékat • samostatně se zouvat a obouvat • zvládat používání toalety • samostatně používat kapesník • samostatně žvýkat a ukusovat potravu • pít brčkem, pít z hrnečku • zvládat správný sed při jídle • napomáhat při přípravě svačiny 	<ul style="list-style-type: none"> • svlékání a oblékání oděvu, oblékání jednotlivých částí oděvu, rozepínání a zapínání knoflíků, suchých zipů, patentů • skládání a ukládání oděvu, osobních věcí • obouvání, zouvání a šňěrování bot • udržování pořádku v osobních věcech • hygienické návyky (osobní hygiena, spolupráce při hygieně, používání hygienických pomůcek, čištění zubů, česání vlasů, splachování WC, mytí hraček) • stolování a stravování: pomoc při přípravě svačiny, prostírání stolu, nácvik samostatného stolování, správné sezení při jídle, správné kousání potravy, pití z hrnečku, pití brčkem, používání lžice, příboru, ubrousku udržování čistoty při stravování, prostírání stolu, úklid stolu po jídle 	<p>Rozumová výchova (rozvoj poznávacích schopností, myšlení)</p> <p>Smyslová výchova (práce s různými materiály, nářadím, náčiním, rozvoj smyslového vnímání při praktických činnostech)</p> <p>Řečová výchova (pojmenování jednotlivých částí oblečení, pomůcek, náradí a náčiní užívaných při samostatnosti a soběstačnosti odpovídající úrovni žáka)</p> <p>Zdravotní tělesná výchova (zásady hygieny, PP, rozvoj motoriky)</p> <p>Výtvarná výchova (kombinované techniky)</p> <p>Hudební výchova (výroba jednoduchých hudebních nástrojů)</p> <p>Pohybová výchova (rozvoj jemné motoriky)</p>

**PRÁCE S DROBNÝM
MATERIÁLEM**

**Žák by měl na základě svých
možností**

- při práci s jednoduchými materiály a pomůckami vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracovat s pomocí podle názorného či slovního návodu
- udržovat s pomocí pracovní místo v čistotě

- vlastnosti materiálu a jeho užití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
- práce s přírodninami – sbírání, třídění, navlékání přírodnin, trhání a lisování listů, figurky z přírodnin
- modelování – zpracování modelovací hmoty oběma rukama, trhání a rovnání modelovací hmoty, tvarování kuliček, válečků, vykrajování
- práce s papírem – mačkání, trhání, sbírání, rovnání, lepení, navlékání, rolování papíru, hry s papírovými kuličkami (házení a ukládání)
- práce s textilem – navíjení vlny
- překládání a stříhání látky, nalepování látky, šití na cvičné desce
- navlékání korálů apod.
- práce s pískem – hry na pískovišti, stavění bábovek, kopců, cest, vybírání kamínků
- práce s barvami – prstové, temperové, vodové
- zapouštění barev
- práce s tiskátkou
- pastelky, voskovky, křídly, tematická malba, kresba

<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE Žák by měl na základě svých možností</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozorovat přírodu v jednotlivých ročních obdobích a popsat výsledky pozorování • rozlišovat živou a neživou přírodu • seznámit se s teoretickými znalostmi o částech rostlin • zvládat jednoduché práce na školním pozemku • pečovat o nenáročné pokojové a užitkové rostliny • seznámit se s používáním pomůcek a náčiní podle druhu pěstitelských činností • seznámit se s chovem zvířat 	<ul style="list-style-type: none"> • získávání znalostí o rozdělení živé a neživé přírody – praktické ukázky • zalévání květin ve třídě • přesazování květin • práce na školním pozemku/zahradě (hrabání, okopávání, výsev, sázení, zalévání, apod.) • sklizeň, zpracování výpěstků • teoretické a praktické poznávání částí rostlin (kořen, stonek, list, květ) • používání a funkce vybraného pracovního nářadí (motyčka, hrábě apod.) • funkce a používání pracovních pomůcek (rukavice, brýle) 	
<p>PRÁCE V DOMÁCNOSTI Žák by měl na základě svých možností</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznat základní vybavení kuchyně • chovat se vhodně při stolování, prostřít stůl stolování • zvládat drobné úklidové práce • umět utřít lavici, utírat tabuli • udržovat pracovní plochu v čistotě • zvládnout nákup a uložení základních potravin • seznámit se s přípravou jednoduchých pokrmů podle pokynů, s pomocí • zvládnout práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji 	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenovat zvířata a umět je rozdělit na domácí, volně žijící a chované v ZOO • základní potřeby zvířat (podmínky pro chov, potrava apod.) • osvojování zásad bezpečnosti (bezpečná manipulace s nožem, dodržování pravidel při práci s elektrickým sporákem apod.) • udržování čistoty při stolování • prostírání stolu • zacházení s příborem, používání ubrousku • úklid stolu po jídle 	

<ul style="list-style-type: none"> • dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišování a poznávání. dřez, sporák, lednice, pracovní plocha, kuchyňské náčiní • mytí a utírání nádobí, úklid stolu • uklízení předmětů na určené místo • příprava jednoduchých pokrmů • fázování pracovního postupu s využitím obrázků, reálných předmětů a konkrétních činností • rozlišování a poznávání potravin podle obalu, smyslovým vnímáním • nákup potravin, uložení potravin, jejich uchovávání • nácvik krájení, škrábání, loupání, mazání, válení, hnětení, vykrajování • používání nože, škrabky, válečku, formiček, válu, struhadla, vařečky • praní drobného prádla • věšení prádla • zametání – používání smetáku, smetáčku, lopatky • dodržování čistoty v domácnosti (vysávání, zametání, utírání prachu, stírání apod.) • používání základních elektrických pomocníků v domácnosti 	
---	--	--

**PRÁCE MONTÁŽNÍ A
DEMONTÁŽNÍ**

**Žák by měl na základě svých
možností**

- zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami
- sestavit s vedením jednoduchý model podle vzoru
- ovládat s vedením montáž, demontáž a údržbu jednoduchých zařízení
- zvládat úklid pracovního místa

- stavebnice, různé typy
- práce s kostkami – stavba komínu, vláčku (postav, co umíš)
- stavění kostek podle vzoru, nápodoby
- ukládání kostek do krabice
- montáž a demontáž (sestavování a rozebírání hraček)
- manipulace s jednoduchými stavebnicemi
- údržba jízdního kola

7 EVALUACE ŠKOLY A JEJÍ EVALUAČNÍ ČINNOST

CÍL	UKAZATELE	NÁSTROJE	ČETNOST
Soulad ŠVP a RVP	Hodnocení práce tříd, hodin, dovedností a znalostí žáků, aktivity, písemné práce, vztahy ve škole	ČŠI	Škola neovlivní
Úroveň pedagogického a výchovného procesu	Úroveň pedagogického sboru, plnění tematických plánů, hodnocení hodin, úroveň pedagogické práce, přístup k žákům podle typu postižení, uplatnění žáků, školní kurikulum, kultura a klima školy, organizace školy, otevřenost školy	ČŠI, Školská rada, Zřizovatel – KÚ SK	Škola neovlivní
Personální obsazení	Personalistika, humanistická pedagogika	ČŠI, Zřizovatel – KÚ SK	Škola neovlivní
Hospodaření	Rozbory výkazů, smlouvy, personalistika, plnění rozpočtu a závazných ukazatelů, dokumentace	Zřizovatel – KÚ SK	1x za čtvrtletí Škola neovlivní
Revize, kontroly BOZP a PO apod.	Technický stav, předpisy, rozbory, dokumentace, závazné ukazatele	Revizní zprávy odborníků, audity	Revize dle plánu Škola neovlivní
Hodnocení úrovně práce ředitelky školy	Výsledky dlouhodobé práce, vyžádané podklady, předpisy, dokumentace	Hodnocení zřizovatelem – KÚ SK – Rada kraje, ČŠI	Škola neovlivní, obvykle 1x za pololetí

CÍL	UKAZATELE	NÁSTROJE	ČETNOST
Kultura a klima školy	Dotazník	Učitelé, rodiče, zákonní zástupci	1x za 3 roky
SWOT analýza	Silné a slabé stránky, příležitosti, rizika	Vyjádření – přehledy od učitelů, žáků, vedení, Školské rady, zřizovatele – KÚ SK – k dílčím otázkám	1x za 3 roky
Sponzoring	Získání prostředků od sponzorů, úspěšnost grantů, dary	Vedení přehledů, zřizovatel – KÚ SK	Každoročně
Vyhodnocení strategického plánu školy	Vyhodnocení jednotlivých dílčích oblastí	Kombinace evaluačních nástrojů podle hodnocené oblasti	Každoročně
P-R (Public Relation)	Články v tisku, FB, www. stránky školy	Přehled o člancích	Průběžně
Demografický vývoj, zájem o školu	Žáci nastupující do školy, důvody	Seznamy žáků	Každoročně
Zhodnocení práce školy ve školním roce, plnění ŠVP	1. úroveň výchovného a vzdělávacího procesu 2. hospodaření školy	1. Výroční zpráva, vlastní hodnocení školy 2. Výroční zpráva ekonomická	1., 2. Každoročně, 1x za 3 roky
Úroveň pedagogického procesu a práce jednotlivých pracovníků, uplatňování strategických postupů ŠVP	Průběh pedagogického procesu, příprava na výuku, úroveň žákovských prací, vzdělávání, tematické plány, úroveň vedení dokumentace, aktivita a iniciativa práce pro školu, vedení	hospitace, pohovorační pohovor, kontrola žákovských prací, vedení přehledu o vzdělávání pracovníků, kontrola dokumentace, vyhodnocení portfolia, pohovor při přidělování odměn a osobního příplatku	Průběžně
Úspěšnost absolventů	Zhodnocení relativního úspěchu	Zpráva výchovné poradkyně (zápis - PR)	1x ročně
Výchovné problémy	1. Neomluvená absence/omluvená absence 2. Problémové chování 3. Šikana, a další sociálně patologické jevy	1. Vedení přehledů – třídní učitelka, výchovná poradkyně 2. Výchovná poradkyně, rodiče, zákonní zástupci 3. Třídní učitel, preventistka patologických jevů, výchovná poradkyně	1. 4x ročně - PR 2. Podle potřeby 3. Podle potřeby

Škola z pohledu začínajícího pedagoga	Hodnocení průběhu roku	Rozhovor s vedením	Po prvním roce výuky
Hodnocení školy pedagogy Postoje žáků ke škole Postoje zákonných zástupců ke škole	Dotazníkové šetření, rozhovory	Dotazník Rozhovor	1x za 3 roky Průběžně Dotazník vyhodnocení
Úspěšnost jednotlivých akcí	Stupeň hodnocení jednotlivými pedagogy	Slovní zhodnocení jednotlivými pedagogy, doporučení, nedoporučení, opakování	Ihned po skončení akce

Plán evaluace a autoevaluace pedagoga

Evaluace

CÍL	KRITERIA	NÁSTROJE	ČETNOST
Kvalita vyučovacího procesu	1. Záznamy hospitací vedení školy 2. Kázeň žáků 3. Spolupráce s rodiči, zákonnými zástupci 4. Vztah učitel/žák 5. Žáci 6. Úroveň zpracování tematických plánů 7. Plnění tematických plánů	1. Hospitace, pohospitační pohovor 2. Pozorování – hospitace, suplování, dohledy 3. Rozhovory, zápisy z jednání, z třídních schůzek 4. Pozorování 5. Úroveň vypracování IVP, jejich plnění 6. Kontrola 7. Hospitace, pedagogická rada, rozhovor	1. 2x ročně 2. Průběžně 3. Průběžně 4. Průběžně 5. 2x ročně 6. 1x ročně 7. Průběžně
Rozvoj osobnosti, studium	Výběr školení, studium, dlouhodobé studium	Přehledy, záznamy, portfolio	Průběžně
Přínos pro školu, motivace	Větší šíře úkolů, aktivita, práce pro školu mimo vyučování	Pozorování, osobní pohovory, portfolio, docházkový záznam	Průběžně
Vedení pedagogické dokumentace	Úroveň vedení dokumentace	Kontrola třídních knih, třídních výkazů, katalogových listů	2x ročně velká kontrola, průběžně
Komplexní hodnocení pedagogických pracovníků	Všechna předchozí kritéria	Předchozí záznamy, pohovor, portfolio	1x ročně

Autoevaluace

Výsledek pedagogického působení	1. Jak žáci rozumí/nerozumí 2. Co se líbilo/nelíbilo 3. Co a proč jsme nestihli	Diskuze se žáky Pohovor se žáky	Průběžně v hodině
Kvalita vyučovacího procesu	Metody, techniky, inovace, vystupování, řečové schopnosti, řeč těla	Vzájemné hospitace, rozbor hodiny	Průběžně
Mapování vlastní práce – plán osobního rozvoje	Sebevzdělávání, osobní a kariérní růst, příklady dobré praxe, vlastní projekty, spolupráce s kolegy, rodiči, zákonnými zástupci, fotodokumentace apod.	Profesní portfolio	Průběžně

8 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Příloha ke školnímu řádu